

מהתיקון הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

**ליומא דהילולא של הרבי הקדוש רבי ישראל מטשורטקוב זי"ע
בנו של הרבי הקדוש רבי דוד משה מטשורטקוב נסתלק י"ג
כסלו (תרצ"ד)**

אחד מחסידי הרבי הקדוש רבי ישראל מטשורטקוב נחלש קצת, והרופא צוה עליו שהוא צריך לאכול כל יום בשעה מסוימת בבוקר. החסיד החליט שבימות החול יתפלל מוקדם, כדי שלא יצטרך לאכול לפני התפילה, אך בשבת יאכל לפני התפילה כדי שיוכל להתפלל עם הרבי, כי היתכן בשבת קודש לא להתפלל עם הרבי?

כשנכנס לרבו מטשורטקוב, והרצה לפניו את החלטתו בנוגע לשבת, אמר לו הרבי הקדוש, מי אמר לך שאתה "חייב" להתפלל אתי, עד שמפני "חייב" זה החלטת להקל ראש לאכול לפני התפילה, לא ולא, תלך להתפלל שחיותי במנוח מוקדם, ואחר כך תאכל, ולמוסף תבוא להתפלל אתי.

*

עד מלחמת העולם הראשונה, ניהל הרבי הקדוש את חצר קדשו בעיר טשורטקוב. אך כשפרצה המלחמה ברח יחד עם שאר האדמור"ם לבית רוז'ין, לווינה. כשהסתיימה המלחמה, חזרו רובם לעירם, לנהל את חצר קדשם כבראשונה.

אולם הרבי הקדוש מטשורטקוב לא רצה לעזוב את ווינה, והסביר טעמו ונימוקו בזה, כי כאשר יהודי נמצא בעת צרה, אף אם הוא מהיהודים המודרניים, שאין להם כל כך שייכות עם היהדות, בכל זאת כשהוא בעת צרה, הוא נכנס ל"יהודי טוב" ומבקש ממנו ישועה, ובשעת הכושר הזאת אפשר לפעול על היהודי, שיקבל על עצמו לשמור שבת, ולהיזהר בכשרות ושאר עניינים.

ואכן במשך השנים ששהה בווינה, הבטיחו לו מאות יהודים מווינה הבטחות שונות, לשמור שבת, ולשלוח את הבנים במוסדות טובים וכדומה. וכל עוד שהוא כאן בווינה, יש להם רגש לקיים את הבטחותיהם ל"יהודי הטוב" שפעל עבורם ישועות, אבל אם הוא יעזוב את ווינה, יתכן מאד שהם יעזבו את הכל. ואכן הרבי הקדוש נשאר בווינה עד הסתלקותו!

*

מעשה באחד מחסידי קארלין, שנצרך לשהות בוינה זמן ממושך. ביום רביעי בשבת הוא נכנס לרבי הקדוש מטשורטקוב, ושאל לו רשות אם יוכל להתפלל בבית מדרשו בשבת קודש. הרבי הסתכל עליו בתמיהון, וכי צריך רשות לבוא לבית המדרש להתפלל? הסביר לו החסיד, שהוא רגיל להתפלל כדרך חסידי קרלין, בקולות וצעקות, ולכן הוא חושש שמא זה יפריע לרבי בתפילתו. ענה לו הרבי הקדוש, יפה שאלת, שהרי ידוע לך שאצלנו מתפללים בקול דממה דקה, ויתכן שזה באמת יפריע לי.

אמנם החסיד לא רצה לוותר על ההזדמנות להתפלל בצילו של הצדיק, ולכן הוא כן הגיע לבית המדרש טשורטקוב, והחליט שיתאמץ להתאפק ולהתפלל בשקט. אמנם באמצע התפילה התחיל להתלהב יותר ויותר, עד שלא יכל להתאפק והתפלל כמנהגו בקול גדול.

אחרי השבת הוא נכנס אל הרבי והתנצל בפניו על זה שהתפלל בקול גדול. שאל אותו הרבי, וכי יהודי המתפלל בהתלהבות צריך להתנצל על זה? כשהחסיד שמע תשובת הרבי, הוא התמלא תדהמה ושאל, הלא בשבוע שעבר אמר לי הרבי שאינו מרוצה שאבוא להתפלל כאן, מפני שאני מתפלל בקול גדול?

אמר לו הרבי, למה אתה לא מבין, כשנכנסת ביום רביעי, ושמעתי ממך שאתה מזמין עצמך להתפלל בקולות, אכן קולות מזמנים מראש אני לא טובל, אבל בסוף שבאת להתפלל בשקט, ובאמצע נתלהבת והצעקות יצאו מאליהם, האם על זה צריכים להתנצל?

הקבלה הטובה שהביאה לישועה גדולה

כי באותו זמן הוא היה עסוק בחיידר, והדבר היה לפלא בעיני המשפחה שהוא לא מגיע. שנה אחת הוא הופיע בקבר! שאר בשרו מרן הגאון הרב לינדר שליט"א שאל אותו, מה מיום מיומיי? הרי אף שנה אתה לא מגיע לעליה לקברה של הסבתא בהר הזיתים בגלל החיידר. סיפר לו שאר בשרו בצער גדול, שיש לו פֶּעֶקֶל רציני - חבילה קשה לא עליכם, בתו שכבר עברו כמה שנים מנישואיה, עוד לא זכתה להיפקד בזרע של קיימא, ולכן הוא בא לעורר רחמים אצל הסבתא בגנזי מרומים, שהנכדה תושע בילדים.

ענה לו מרן הגאון הרב לינדר שליט"א במתק לשונו, יש סגולה נפלאה לישועה, להכניס את השבת כמה שיותר מוקדם, ולכל הפחות בזמן הדלקת נרות בירושלים, שזה ארבעים דקות לפני השקיעה. כשסיים להגיד את הדברים, התחיל בן דודו לשפוך את לבו, שבדיק הנושא הזה של קבלת השבת מבעוד מועד, מאד לקוי אצלו, עד כדי כך זה לקוי, שמחפשים שעון לרפואה בבית, אולי עוד אפשר להספיק לעשות עוד איזה מלאכה לפני השקיעה...

ואכן באותו שניה קיבל שאר בשרו על עצמו לקבל את השבת מוקדם, ולא יאחר מזמן הדלקת נרות בירושלים. והוא הבטיח לגאון הרב לינדר שליט"א, שהוא יאסוף את כל המשפחה הקרובה, לדבר ללבים שיקבלו גם הם על עצמם את השבת מוקדם.

תוך תקופה הוא התקשר לגאון הרב לינדר שליט"א, שיש לו סוד לבשר לו, שיש ברוך השם בשורה טובה אצל הבת, מחכים בסייעתא דשמיא לילד!

אנחנו נלמד היום בדף היומי על חולה, ואיך אפשר לגרום לו שיחיה, כלשון הגמרא (נדרים דף מ). כל המבקר את החולה 'גורם לו שיחיה', אז יש לזה סגולה נפלאה, לקבל מוקדם את השבת שהיא מקור הברכה, ובזכות זה נזכה שלא נהיה חולה כלל, בבחינת מידה טובה מרובה, ואם לא עליכם כבר יש חולה, בדאי זה יהיה סגולה לרפואתו בתוך שאר חולי ישראל.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם נדרים דף מ, ט"ו תמוז תשע"ה)

ביקור חולים לאדם בריא - הכיצד?

נספר סיפור נפלא מתוך מדבשי: פעם נכנס מרן רבי אליהו חיים מייל לביתו של גביר גדול, שהיה קמצן ולא היה מנותני צדקה. שאל הגביר את הגאון הרב מייל, מדוע בא אלי כבוד תורתו, ענה לו מרן רבי אליהו חיים מייל, באתי לקיים מצות ביקור חולים! שזה מצוה מאד חביבה עלי. זקף הגביר את העינים כשהוא תמה ואמר, מי הגיד לכבודו שאני חולה, אני ברוך השם אדם בריא.

ענה לו מרן רבי אליהו חיים, שמעתי את זה משלמה המלך החכם מכל אדם, מה אומר שלמה המלך בקהלת (ה, יב), יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עושר שמור לבעליו לרעתו. אמר לו העשיר, עכשיו רואה כבודו כי ברוך השם אני בריא ושלם, ואם כן לשווא טרחת לבקר אותי.

ענה לו מרן רבי אליהו חיים, חז"ל הקדושים אומרים בדף היומי שלנו (נדרים דף ט:), אמר רבי אחא בר חנינא, כל המבקר חולה נוטל אחד ממששים בחליו, ואני עדיין לא נטלתי כלום מהמחלה, אם כן עוד לא קיימתי המצוה כהלכתה... ומרן רבי אליהו חיים מייל לא זז משם, עד שאותו גביר גדול וקמצן גדול נתן לו תרומה הגונה.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם נדרים דף ט, ט"ו תמוז תשע"ה)

סגולה גדולה לרפואות וישועות - לקבל השבת מוקדם

הבוקר היה לי הזכות והכבוד לדבר עם מרן הגאון הגדול רבי משה אורי לינדר שליט"א מחשובי רבני נוה יעקב בירושלים, רבה של בית הכנסת הגדול שערי תורה, חיברנו באריכות על הדף היומי שלנו (נדרים דף מ). בענין מצות ביקור חולים, ותוך כדי הדברים סיפר לי הגאון הרב לינדר שליט"א, סיפור מרטיט בענין לקבל את השבת מבעוד יום, כסגולה נפלאה לרפואות וישועות גדולות.

ומעשה שהיה כך היה: שאר בשרו הקרוב שגר בבני ברק, והוא רבי בחיידר, לא היה רגיל לבוא לקברה של הסבתא בהר הזיתים ביום היארצייט,

לקבל
מוקדם
את השבת
שהיא מקור
הברכה

בשבת קודש שבת פרשת לך לך, בורא עולם האיר לי כמה ווארטים בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא.

א (פרק יג פסוק ט), **הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאלה, הלא כל הארץ לפניך**, הארץ מלשון ארציות, יש ליהודי בעולם הזה את כל הגשמיות, ומה העבודה שלנו, להיפרד מהגשמיות, **אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאלה**. אסמכתא לדברים, מדברי התוספות להדיא (כתובות דף קד. ד"ה לא נהיית), 'דאמרין במדרש, עד שאדם מתפלל שיכנס תורה לתוך גופו, יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך גופו'.

ב (פרק טו פסוק ו), **והאמין בה' ויחשבה לו צדקה**, אדם שומע על בניית בית הכנסת חדש, הוא רוצה לתרום שם הרבה כסף, אבל לצערו הוא לא בעל יכולת, הוא אפילו לא עליכם בעל חוב גדול, אבל הוא חושב לעצמו שיתן הרבה, כשיהיה לו אמצעים, כשבורא עולם יסייע בידו, כספינו ירבה כחול, הוא מאמין שיהיה לו יום אחד ממון לחלק לצדקה. אז אפילו שכרגע הוא תורם רק קצת, בשביל לא לפרוש מן הציבור, בכל זאת, **ויחשבה לו צדקה**, כאילו הוא תרם הרבה צדקה, כי חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה.

ג (פרק יז פסוק ב), **ואתנה בריית בני בניך**, אומר רש"י הקדוש, בריית של אהבה. כשרב משקיע בתלמיד אהבה, בריית של אהבה, מתקיים המשך הפסוק, **וארבה אותך במאד מאד**, התלמיד פורח לאילנות רבבא.

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א

בפרקי דרבי אליעזר (פרק כה) מובא לשון, 'כל מי שהוא הולך עם הצדיקים, לוקח מדרכיהם וממעשיהם הטובים'. זכיתי הלילה להיות בצילו של הצדיק, בצילו של צדיק מדורות שעברו, ליבם של ישראל, מרן הרבי מויזניץ שליט"א.

בשמחת הווארט לנכדו חביבו שיגע בתורה יומם ולילה, הרב חיים מאיר שליט"א, בנו של הרב הצדיק רבי יעקב מרדכי שליט"א, רבה של ויזניץ באלעד, בת של ראש מכון דבר חיים, הרב הצדיק רבי חיים מרדכי אשכנזי שליט"א, נכדו חביבו של הרבי שלי, הרבי של כלל ישראל, דער הייליגער באר יעקב מנדבורנה צוק"ל. ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל. ואי אפשר לא להזכיר את הסבים החשובים, ראש ישיבת נדבורנה הרב הצדיק רבי שלום אהרן אשכנזי שליט"א, וראש ישיבת ויזניץ, הרב הצדיק רבי מנחם ארנסטר שליט"א.

מי שיועד על הקשר בין הצדיקים, בין מרן הרבי הישועות משה מויזניץ צוק"ל, למרן הרבי הבאר יעקב מנדבורנה צוק"ל, יודע איזה שמחה גדולה הוא השמחה הזאת, ויפיל גוטע השפעות - כמה השפעות טובות אפשר לקחת מכה שמחה. תמיד כשמרן הרבי הבאר יעקב צוק"ל היה בא לבקר את הרבי הישועות משה, האט דער הייליגער רבי געבעטן ער זאָהל דאָווענען אויף איהם, היה הרבי מויזניץ מבקש ממנו, שיתפלל עליו.

ופה אני רוצה להודות לאברך יקר שביקרים, שאינני יודע אפילו את שמו, שהושיב אותי אתמול מול הקודש, שבזכות זה היה לי אפשרות להתבונן בעבודה של מרן הרבי מויזניץ שליט"א בווארט.

בדרך חזור הביתה התחדש לי חידוש עצום, הגמרא ביבמות (דף סב:) ובסנהדרין (דף עו:), הגמרא מונה שם ארבע דברים, ואחד הדברים הוא, והמקרב את קרוביו, עליו הכתוב אומר (ישעיה נח, ט), אז תקרא וה' יענה תשווע ויאמר הנני. כשהתבוננתי לראות בטיש, באיזה חיוך ומאור פנים הרבי מויזניץ מברך את כלל ישראל, כולל אנשים שאפילו לא יודעים מילה אחת אידיש, ודיברו עם הרבי בעברית! הבנתי מה הפשט בגמרא, והמקרב את קרוביו, כל יהודי מרגיש קירבה יתירה לרבי, חיבור עצום לצדיק, ועל ידי זה אפשר לקרב אותו, אחרי שהוא קרוב, אז אפשר לקרב אותו והלאה.

שלא נדבר כשהרבי שר אתמול את השיר הידוע [שחיבר זקנו מרן ה'אמרי חיים' מויזניץ זי"ע], 'אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה', אז רואים בחוש, שהרבי חי בעולמות אחרים, עולם של ואני קירבת אלקים.

זכיתי אחרי הטיש לגשת להתברך, ולהביא למרן הרבי שליט"א את גליון מתיקות הדף היומי פרשת וירא. סיפרתי לרבי, שביומא דהילולא קדישא בגליון, כתבתי על חמיו דער הייליגער רבי, מרן הרבי הקדוש רבי משולם זוסיא מטשערנוביל צוק"ל. אחד מבאי ביתו של הרבי, רצה לקחת את הגליון ולהביא את זה לרבי בבית, אבל הרבי מבקש ממני שוב את הגליון, שזה יהיה אצלו, הרבי מעיין בגליון, מקפל את הגליון ומכניס לכיס!

אחרי שהרבי יצא לכיוון הבית, רץ אלי בחור בהתרגשות עצומה, דו הייטץ קובלסקי? - קוראים לך קובלסקי? תדע לך שזה דבר נדיר מה שהיה פה, כי בדרך כלל, אחד מהגבאים לוקח מה שמביאים לרבי, ומביא את זה לרבי בבית.

לא נסיים את הפתיחה בלי סיפור אישי. אחרי שהרבי חזר הביתה, דיברתי עם המחותרנים הרב הצדיק רבי חיים מרדכי, והרב הצדיק רבי יעקב מרדכי, סיפרתי להם מה היה לפני עשרים ושנים שנה בחתונה של הרב הצדיק רבי חיים מרדכי. כשסיימתי לשוחח, ארובות השמים נפתחו, התחיל כזה גשמי ברכה. מטריה לא היה לי, יש לי חברותא טלפונית בשמים עשרה בלילה, נואס טוהטן מען - מה עושים. החלטתי שאני נשאר ללמוד בהיכל הטישים בזמן הגשם.

זכינו הלילה לגשמי ברכה, נזכיר את הגמרא במסכת תענית (דף ז:), אמר רבי אושעיא, גדול יום הגשמים שאפילו ישועה פרה ורבה בו, אומר רש"י (ד"ה ישועה) מוֹרָא דְיָעָגַע לְשׁוֹן: 'מליצי זכות נכנסים לפניו ביום הגשמים, שנזכר לישועה מתוך שעת רצון'. בודאי היה אתמול בווארט שעת רצון לכלל, ושעת רצון לפרט, מליצי זכות נכנסים לפניו ביום הגשמים. כמה אני מודה לבורא עולם שזכיתי ביום הגשמים, להשתתף בווארט, ולהתברך מפיו הקדוש של מרן הרבי מויזניץ.

שנזכה שמרן הרבי שליט"א יאריך ימים על ממלכתו, שיהיה לו תענוג נחת ושמחה דקדושה מכל הצאצאים ומכל החסידים, ומכל כלל ישראל, כי כפי שאמרנו הרבי הוא ליבם של ישראל, ועוד חזון למועד לְפָרֵט עוד ועוד מה ההגדרה של ליבם של ישראל. זכרתי ימים מקדם, כמה הרבי כיתת רגלים בכל העולם פאר אידענ'ס וועגן - עבור כלל ישראל.

מקולמוסם של הקוראים

ויעזור הש"ת בבראות השלימות עוד רבות בשנים לכות את הרבים בשיעורי הנפלאים וספרים המתוקים.
רצוף פה ספרי "זרעא חיא" על המועדים.

ברכה והצלחה בכ"ע

ידידו הדושה"ט

המעתיק ומצפה לישועת ה'

הק' חיים יוסף הלוי פרידמאן

מברעזשאן

ב"ה

יום ב' לס' "אברהם אברהם ויאמר הנני"

ישא ברכה מאת ה' מע"כ ידידי היקר גברא רבא ויקריא ה"ה הרב הגאון הגדול כש"ת

מוה"ד רבי אברהם ישעי' קובלסקי שליט"א

תודה וברכה

וכסדר אני מזכיר ד"ת ממעכ"ת שליט"א מהגליונות הנפלאים ופתיחות הנחמדים בשיעורים שאני נותן בשיבת ספינקא בבארא פארק ניו יארק.

מאוצרות הפרשה

ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה (כט, כא). ופירש"י, והלוא קל שבקלים אינו אומר כן, אלא להוליד תולדות אמר כן. ומבאר הרבי הקדוש רבי צדוק הכהן מלובלין (פרי צדיק ויקרא קונטרס עמלה של תורה), שלא היה ליעקב שום הרגש של הנאת עצמו כלל, ולכן היה כאדם הראשון קודם החטא, דכתיב בו (בראשית ב', כ"ה) ולא יתבוששו, כי אותו חטא של תאוות אכילה, הכניס בו גם שאר התאוות, ומכח זה מרגישים בושה בזה, אבל יעקב מצידו תיקן לגמרי לכן לא בוש, ולכן איתא (תענית ה' ב) יעקב אבינו לא מת, וכשירופא דבר זה בכל העולם, אז יהיה תחיית המתים, כי יתוקן גם למפרע.